

TÓKU FÓTIN Á ÁRSGAMLA JÓGVANI

Foreldrini hjá lítla Jógvani fingur at vita, at tey høvdu triggjar valmøguleikar. Tey kunnu varðveita fótin, leingja beinið ella amputera fótin. Tey valdu at amputera, og í dag hevur lítli Jógvan protesu, tí hann manglar høgra fót.

– Hetta var harðasta avgerðin, eg nakrantíð havi tikið, sigur Judit Eliassen, mamma Jógvan

ANNIKA KUNOY IM

Agólvinum heima hjá Judit og Helmar í Klaksvík rennur ein lítill, raskur, eygagóður og skilagóður smádrongur. Hann er blíður, smílandi og heilsar fitt upp á, tá eg komi inn. Hann spælir sum aðrir dreingir, og veit man tað ikki, gongur ein lóta, áðrenn man varnast, at lítli Jógvan hevur protesu og manglar høgra fót. Tí fyrri júst einum ári síðani tóku foreldrini avgerð um, at fóturin skuldi amputerast.

Í mai mánað í 2018 fingur Judit Eliassen og Helmar Lassen fyrsta barn teirra, tá lítli Jógvan varð borðin í heim. Viðgongutíðin hevði gingið væl, og einki óvanligt var at siggja á skerminum, tá Judit varð skannað nakrar vikur fyri, at hon átti Jógvan. Men tá hann varð føddur, sóu tey, at okkurt bagdi fótinum hjá honum.

– Tað fyrsta, sum eg legði til

merkis var, at Jógvan bara hevði fyra bibbur, og fóturin lá eitt sindur skeivur. Men eg hugsaði altso ikki so nógv meir um tað tá, tí eg var so glað fyri at hava fingið hetta lítla fitta barnið, sigur Judit Eliassen, mamma Jógvan.

Tveir læknar hugdu at Jógvani, meðan tey lógu á føðideildini, og Judit og sjeikurin Helmar fingur tá at vita, at

– Vit kenna ongan annan í Føroyum, sum hevur hetta breki, og tí høvdu vit ongan annan at tosa við um tað

onkursvegna líktist tað klumpfóti, men kortini var okkurt øðrvísi. Tey fingur eisini at vita, at ein ortopedur skuldi hyggja at Jógvani.

– Áðrenn vit vórðu send heim, hugdi ein ortopedur eftir nýfødða Jógvani, men hann helt ikki, at vit skuldu gera nakað við fótin tá, men at læknarnir skuldu hyggja aftur eftir honum triggjar mánaðir seinni, sigur Judit Eliassen.

Judit las námsfrøði ta tíðina, og hon skrivaði uppgávu, júst eftir at Jógvan varð føddur. Hon greiðir frá, at hon hugsaði ikki so nógv meir um fótin tá, tí læknarnir høvdu sagt, at tey skuldu biðja triggjar mánaðir, áðrenn fóturin aftur skuldi kannast.

– Men Helmar hugsaði sera nógv um fótin, og hann ringdi á Landssjúkrahúsið og bað um at verða sendur til Danmarkar til kanningar við Jógvani. Helmar ringdi fleiri ferðir, men fekk einki svar upp á fyrispurningin. Síðani ringdi hann fyri fimtu ferð og sigur, at tey hava keypt ferðaseðlar til Danmarkar, og vilja fegin hava eina tíð á Ríkissjúkrahúsinum, tá ið tey eru komin niður, sigur Judit Eliassen.

– Endiliga vórðu vit tá hoyrd, og vit fingur at vita, at vit kundu fara á Klaksvíkar Sjúkrahús at taka eina røntgenmynd, og at vit eisini fingur eina tíð á Ríkissjúkrahúsinum, sigur Judit Eliassen.

Til Danmarkar

Helmar og Judit høvdu ikki sæð røntkenmyndina, áðrenn tey fóru á Ríkissjúkrahúsið við Jógvani, sum tá var 16 dagar gamal. Læknarnir í Danmark sóu beinavegin á røntgenmyndunum, hvat tað var, sum feilti hjá Jógvani, tí sum oftast,

Jógvan hevði skinnara fyrsta árið

tá ið eitt barn manglar eina bibbu, manglar okkurt annað eisini.

Tey sóu tá á røntgenmyndini, at Jógvan manglar fibula beinið, sum er beinið við síðuna av skinnabeininum.

– Fóturin gleyð upp eftir, og beinið var styttri enn hitt, og tí fekk Jógvan fyrst ein stuðulskinnara til fótin. Vit vóru tá á Ríkissjúkrahúsinum hvønn dag í triggjar vikur og vandu fótin og beini við hesum nýggja skinnara, greiðir hon frá.

Tað er eitt út av 40.000 børnum, sum mangla fibula beinið.

Judit og Helmar fáa tá at vita á Ríkissjúkrahúsinum, at tey hava triggjar valmøguleikar. Tey kunnu varðveita fótin, leingja beinið ella amputera fótin.

– Vit sleptu tankanum um at leingja beinið beinanvegin. Tí høvdu vit valt tað, hevði Jógvan brúkt tað mesta av barnaárunum á sjúkrahúsi. Tað vildu vit ikki, sigur hon.

– Í fyrstu atløgu valdu vit at varðveita fótin, tí vanligar verður ikki amputera fyrr enn barnið er um eitt ára gamalt, fingur vit at vita. Men tað gekk ikki long